

čitaoci, glave za tu »jednu« stvar. To Vam je rasprava »radi časopisa, što bi ga se imalo izdavat kao glasilo učit. stališa« (Omnibus br. 316). Pa da nisu ovo djetinjarije? Ne podsjeća li vas ova izjava izvestitelja na ono dijete, koje je čekalo svojeg čaku na kućnim vratima. da mu kaže neku majčinu tobož tajnu: da su frite pekli? A otac je to sve već znao, jer mu je majka rekla u jutru, da će taj dan frite peći za večeru. I mi smo znali već sedam dana prije (Omnibus br 316) za te »fritole« izvestiteljeve, a sedam godina prije smo znali, da iz tih fritola ne bode večere, ako ih budu pekli takovi djetinjasti tajnici.

Iz naše organizacije.

Kranjsko.

Vdovsko učiteljsko društvo. Člani tega društva se vladno opozarjajo, naj vplačajo letnino za l. 1906 vsaj v prvih dneh meseca aprila, ker bi sicer molče prenehali biti člani imenovanega društva po § 10. društvenih pravil.

Društvo v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem ima v sredo, dne 11. aprila 1906, dopoldne ob 10. uri v telovadnici prve mestne deške šole, Komenskega ulice, svoj občni zbor. Dnevni red: 1.) Ogovor načelnika. 2.) Tajnikovo poročilo. 3.) Blagajnikovo poročilo. 4.) Poročilo pregledovalcev društvenega računa in proračuna. 5.) Posamični nasveti, o katerih je vsaj 8 dni prej odboru naznaniti. 6.) Volitev prvomestnika, blagajnika in sedem odbornikov, od katerih stanuje $\frac{1}{3}$ v Ljubljani ali v bližnji okolici (§§ 22.) ter 3 pregledovalcev računa zunaj odbora.

Štajersko.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj zboruje v četrtek, 5. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne v okoliški šoli po sledečem vzporedju: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. O lepem deklamovanju v ljudski šoli (g. dr. Bezjak). 4. Nerazdeljeni pouk (gg. Kopic in Vauhnik). 5. Volitev delegatov za »Zavezo«. 6. Razni predlogi. K prav obilni udeležbi vabi

J. Kopic, predsednik.

Učiteljsko društvo za mariborsko okolico zboruje dne 5. aprila ob 10. dopoldne v šoli Leitersberg po sledečem dnevnem redu: 1.) Zapisnik o zborovanju dne 1. februarja 1906. 2.) Dopisi. »Zaveza avstr. jugoslov. učit. društev« nalaga razmotrivanje o temah za XVIII. glavno skupščino. Prosi se priprave na pogovor o temah; a) Razdeljen in nerazdeljen pouk. b) Učiteljevo delovanje izven šole. 3.) Kmetijska nadaljevalna in ljudska šola. 4.) Volitev delegatov za XVIII. glavno skupščino v Šoštanju. 5.) Predlogi in nasveti. Pred zborovanjem ob $\frac{1}{2}$ 10. seja društvenega odbora. Obilne udeležbe pričakuje

Požegar, tač. načelnik.

Okrajna učiteljska skupščina za okraje Celje okolica in Šmarje se vrši 14. dne julija 1906 v celjski deški okoliški šoli ob pol 9. dopoldne po sledečem dnevnem redu: 1. Volitev dveh zapisnikarjev in čitanje pravnega reda. 2. Poročanje okrajnega šolskega nadzornika. 3. Razglasanje od zadnje skupščine došlih zakonov in odredb, tičočih se ljudskega šolstva. 4. Pogovarjanje sledečih nalog: A. Pravo otroka in varstvo tega s posebnim ozirom na šolsko mladino. B. Vzgojna sila jezikovnega pouka. C. Slučajno: Izbrati je one narodne in druge posvetne, še ne aprobirane slovenske pesmi, ki so primerne za ljudsko šolo. Poročevalca gg. Černej Ludovik in Vrečar Rajko. Druge poročevalce določi na dan skupščine predsednik. 5. Poročilo komisije okrajne knjižnice: a) o stanju in uporabi okrajne učiteljske knjižnice, b) o uporabi knjižnične delščine. 6. Volitve: a) stalnega konferenčnega odbora, b) komisij za knjižnici. 7. Predlogi in želje udov. — Člani skupščine, ki želé postaviti kake samostojne predloge, morajo take poslati saj osem dni pred skupščino okrajnemu šolskemu nadzorniku Josipu Supaneku v Celje.

Gornjegrajsko učiteljsko društvo je zborovalo dne 18. t. m. na Rečici. Udeležba povoljna. Ob 11. uri otvori g. Ivan Kelc zborovanje, pozdravljajoč navzočnike. Omenja, da je član našega društva, gdč. Lea Kališ, odšla iz okraja, njena naslednica gdč. M. Troha pa je danes k našemu društvu pristopila kot član. Tudi na jesen v naš okraj prišedši g. Jos. Korban je pristopil k društvu. Nadalje se predsednik spominja v zadnji dobi umrlih prijateljev šolstva in učiteljstva gospodov trgovca Jakoba Božiča v Gornjem gradu, Korena pri Sv. Janžu in zlasti pa deželnosodnega svetnika Maks Vidica v Gornjem gradu. V znak sožalja vstanejo vsi navzoči. Po prečitaniu zapisnika zadnjega zborovanja in došlih dopisov se pride k točki: Razprava o »Lehrerbundu«. G. Praprotnik razpravlja prav temeljito in obširno o »Lehrerbundu« in o štajerski stanovski organizaciji. Povedal je tudi marsikaj, kar nismo čitali v strokovnih listih. Izreče se mu srčna zahvala za poročilo. Nato se je vnel razgovor o nerazdeljenem in razdeljenem času pouka. G. Šijanec je na podlagi dr. Cenkičevega govora v Zagrebu priporočal nerazdeljen pouk; g. Kocbek pa je navedel iz Hermanove brošure nekatere točke, ki so kontra. Tovariši Praprotnik, Kelc, Wudler itd. so še tozadevno govorili in navajali iz lastne izkušnje marsikaj. Kočno se sprejme g. Kocbekov predlog: do prihodnjega zborovanja, ki je v maju, naj se sestavijo teze in naj vsak premišljuje o tej zadevi, tako da bomo takrat mogli postaviti konkretne predloge. »O pritlikavcih« je razpravljajal tovariš Praprotnik temeljito in zanimivo. Ker namerava predavatelj svoj referat priobčiti v kakem listu, kar je želeli v interesu dobre stvari, ne razpravljamo tukaj o tem. G. Kelc je predaval o šolski kuhinji. Ker obstoji v Novi štifti, kjer slušbuje g. poročevalec, taka, je iz lastne skušnje lahko navedel važnost takih naprav. Vsa predavanja so bila zanimiva, zato so jih zborovalci poslušali pazljivo in je vsem poročevalcem donela hvala. Delegatom se izvolijo: za Zavezo« zborovanje v Šoštanju g. Kocbek in g. Šijanec; za »Lehrerbund« g. Praprotnik, za spodnještajersko, »zvezo« g. Šijanec. Soglasno se sklene, da se skupščine v Šoštanju vdeleži vse učiteljstvo gornje-grajskega okraja polnoštevno. O znanem predlogu štajerske kmetijske družbe razpravlja g. Praprotnik. Glavni namen ljudske šole ni podajati otrokom strokovni kmetijski pouk, pač pa ga navdušiti za kmetijske nauke. Če je šola to storila, da je otroke navdušila za kmetijstvo in za kmetijske knjige, je storila dovolj. Prenapetost ni dobra. Sprejme se soglasno resolucija: »Društvo se odločno izreče proti temu, da bi se kmetijski strokovni pouk kot predmet uvedel v ljudske šole in to še brez vprašanja učiteljstva. Na podlagi sedanjih učnih načrtov lahko vsak učitelj na najširši podlagi poučuje o kmetijstvu, torej ni treba posebnih učnih ur. Če pa gospodje v Gradcu želijo boljši napredek kmetijstva potem šolstva, pa naj v vsakem okraju napravijo po eno kmetijsko šolo in specialno v našem okraju še gozdarsko.« Za nabiranje slov. narodnih pesmi je govoril g. Praprotnik, g. Kocbek pa je kot poverjenik »Slov. šolske Matice« omenil, da so v našem okraju še tri šole, kjer ni nihče naročen na »Matico«. (Naročeni so: 6 šol od 12, 4 učitelji od 15 svetnih učiteljev, nič učiteljic od 13, okrajna uč. knjižnica in javna knjižnica na Gorici, torej 12 članov. Bilo bi pa lahko 12 šol, 15 učiteljev 13 učiteljic, obe knjižnici, 12 katehetov, 4 čitalnice, oziroma bralna društva in nekaj prijateljev šolstva, tedaj p o t e m več kot sedaj. Brez komentarja! Opomba poročevalca) Prihodnje zborovanje je dne 6. maja na Ljubnem. Po zborovanju ki je trajalo približno tri ure, smo šli v gostilno k Čuježu, kjer smo bili izvrstno in ceno postreženi. Pri petju in napačnicah nam je bliskoma čas potekel in morali smo ostaviti prijazno Rečico in se napotiti domov.

Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj je zborovalo 19. dne marca v Celju v navadnih prostorih. Namesto odsotnega tov. predsednika je prevzel predsedstvo tov. podpredsednik A. Petriček iz Zalca, ki je iskreno pozdravil v obilem številu došle tovariše in na novo pristoplega tov. Valenčiča iz Celja ter gosta tov. Jak. Vrečka iz Šoštanja in gdč. Hinterlechner. Po prečitaniu in odobrenju zadnjega zapisnika se izvolijo tovariši, da bodo pri prihodnjem dru-

štvenem zborovanju razmotrivali o glavnih točkah, ki sta na dnevnem redu letošnjega »Zavezinega« zborovanja v Šoštanj; o »Razdeljenem in nerazdeljenem pouku« bosta poročala tovariša gg. Kranjc in Brinar, o »Učiteljevem delovanju izven šole pa tovariša gg. Černej in Petriček. — Društvo se je tudi izjavilo v zadevi uvedbe obligatoričnih kmetijskih nadaljevalnih šol z istočasnim skrajšanjem šolske obveznosti na 6 ali 7 let, za kar se je, kakor znano, izrekla c. k. štajerska kmetijska družba v svojem glavnem zborovanju l. 1904. Izjava, ki se je vposlala takoj c. kr. štaj. kmetijski družbi (zborovanje je imela 21. in 22. marca t. l.) in štajerskemu deželnemu šolskemu svetu, ki se glasi:

Navzoči pri zborovanju »Učiteljskega društva za celjski in laški okraj« dne 19. marca 1906 v Celju soglašajo z željo c. kr. kmetijske družbe štajerske, da bi šola uspešneje delovala v procvit kmetijstva, toda učiteljstvu se mora zametiti možnost za takšno sodelovanje na ta način: 1.) Potom zakona naj se odredi ustanovitev šolskih vrtov, oziroma malih »vzornih« kmetij za vse šole na deželi. 2.) Glede na dejstvo, da je deca šele v 13. in 14. letu sprejemljiva za kmetijski pouk in se v tem šele tedaj dosežejo uspehi, naj se odpravijo na vsak način vsakršne olajšave šolskega obiskovanja. 3.) Jako koristne bi bile obligatorične kmetijske nadaljevalne šole, a le na podlagi popolnega ljudskošolskega pouka; ne kaže torej nikakor oškodovati ljudskošolskega pouka za zadnji dve leti, v katerih je mogoče šele doseči smoter ljudskošolske izobrazbe. 4.) Kmetijsko nadaljevalno šolo naj vodijo sposobni ljudskošolski učitelji, ki naj dobivajo za to primerno odškodnino.

Pevske vaje za koncert v prid učiteljskemu konviktu se morajo preložiti na jesen, ker se zaradi vedno še trajajočega risarskega kurza ne morejo vršiti. Upamo, da se bodo tovariši pevci in tovarišice pevke takrat poprijele z resnobo započete delu in da ne bo vsota, s katero bi bili že lahko velik del pokroviteljnine poravnali, izvržena. — Zgodovina našega društva se bo sestavila do januarja prihodnjega leta; v to svrhu se bodo porabili zapisniki, nahajajoči se v društvenem arhivu, prispevke za društveno zgodovino pa je obljubil tudi poslati častni član našega društva gosp. Anton Brezovnik v Vojniku, ki je bil dolgo let predsednik našemu društvu in to dobro pozna od njegovega početka. — Ker bomo vsi poleteli letos k »Zavezinemu« zborovanju v Šoštanj, se najbrže ne bo vršil nameravani majnikov izlet v laški okraj. — Velezaslužnemu pisatelju in pesniku g. prof. Josipu Stritarju je društvo na predlog tov. g. Levstika odposlalo brzojavnim potem iskreno čestitko k njegovi sedemdesetletnici.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo zaradi jako važnih društvenih zadev v Celju 29. dne aprila. Po zborovanju je g. prof. Josip Kožuh nadaljeval svoje predavanje o kartografski projekciji.

Slovenjebistriško učiteljsko društvo zboruje dne 5. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne v Slovenski Bistrici. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu predavanje g. Vobiča in pogovor o odloku okrajnega šolskega sveta, ki poučuje šol. oglede o njihovem delokrogu. Pred zborovanjem se vrši pevska vaja. Odbor.

Goriško.

Tolminskega učiteljskega društva izredni občni zbor se vrši dne 12. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne v Tolminu v šol. poslopju s sledečim dnevnim redom: 1. Razprava o temi: »Zaveze«: a) Razdeljen in nerazdeljen pouk, b) Učiteljevo delovanje izven šole. 2. Posvetovanje o morebitnem »Učiteljskem konviktu« v Gorici z ozirom na tozadnevni dopis »Goriškega učit. društva«. 3. Volitev delegatov k prihodnjemu zborovanju »Zaveze«. 4. Kako stališče zavzema »Učit. društvo« napram dopisu »Iz tolminskih učit. krogov« v 18. številu »Soče«? Glede važne vsebine programa želi odbor, da bi se učiteljstvo v čimvečjem številu udeležilo zborovanja. Odbor.

Učiteljsko društvo za sežanski šolski okraj ima redno zborovanje v Dutovljah, dne 1. aprila t. l. ob 10. uri

dopoldne. Vzpored: 1. Predsednikov pozdrav. 2. Overovljenje zapisnika. 3. Referat, čita M. Volkov. 4. Ustanovitev »Učiteljskega konvikta« v Gorici? 5. Volitev delegatov za prih. zborovanje »Zaveze«. 6. Predlogi. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Vestnik.

Zaročila se je tovarišica Josipina Schottova, učiteljica v Litiji, z davčnim pristavom gosp. Jurjem Krambergerjem v Litiji. Čestitamo!

V Domžalah je na tamkajšnji trirazrednici stalno oddati izpraznjeno učno mesto. Prošnje do 23. aprila t. l. okrajnemu šolskemu svetu v Kamniku.

Iz seje c. kr. okrajnega šolskega sveta v Postojni dne 24. sušca 1906. Pri seji se je zaznalo, da so se od zadnje seje kurentnim potom nastavili: gdč. L. Šircelj, začasna učiteljica, in gdč. M. Weiss, suplentka v Postojni; dalje so se kot suplentke nastavile gospodične: Janežič za Knežak, Zaletel za Senožeče, Tomšič za Trnovo in za pomožnega učitelja na Premu g. A. Levstik. Zaradi bolezni so dobili daljše dopuste, in sicer: nadučitelj Česnik v Knežaku za 3 mesece, učiteljica Lapajne v Senožečah do junija in učiteljica Uršič v Podkrajju za čas bolezni. Nekaterim učencem so se dovolile olajšave glede šolskega pohoda. Prošnji za denarno podporo učitelja in nadučitelja se predložita c. kr. deželnemu šolskemu svetu priporočilno v ugodno rešitev. Nadučitelju A. Sadru iz Budanj se pripozna druga starostna doklada od 1. aprila 1906 dalje. Končno se sestavijo ternopredlogi za ravnateljsko mesto, za učiteljska mesta in katehetovo mesto na novostanovljeni meščanski šoli v Postojni, ki se prične s 15. septembrom t. l. S.

S Tolminskega nam poročajo: C. kr. okrajni šolski svet v Tolminu je v svoji ožji seji dne 15. marca t. l. in dne 22. marca v pomnoženi seji sistemiziral 45 mest za učitelje in 15 mest za učiteljice. V I. plačilni razred je uvrstil naslednje učitelje: Stres Anton st. Breginj; Bratina Kristjan, Bovec; Ivančič Ivan, Kred; Miklavič Anton, Kobarid; Kenda Matija, Volče; Bogataj Fran, Kobarid; Hrast Ivan, Sv. Lucija; Kenda Josip, Ljubin; Dominko Albert, Čezsoča; Miklavič Franc, Livek; Trebše Andrej, Srpenica; Kašca Franc, Tolmin; Trebše Ivan, Sedlo; Jelinčič Ferdo, Podmelec. V II. plačilni razred: Rakovšček Josip, Cerčno; Stres Anton ml. Idrsko; Uršič Fran, Zaga; Vuga Viktor, Idrija; Sattler Andrej, Otalež; Kogoj Peter, Cerčno; Kokole Fran, Podbrdo; Murnik Franc, Nemški Rut; Kavs Ferdo, Bovec; Gerželj Ivan, Log; Semolič Josip, Čadra—Zadlas; Koch Izidor, Kamno; Logar Miroslav, Soča; Gruntar Anton, Vrsno; Prijatelj Josip, Grahovo. Pomanjkujejo še tri mesta za II. plačilni razred, ker ni stalno nameščenih učiteljev. V I. pl. razred so uvrščene naslednje učiteljice: Jug Amalija, Tolmin; Mlekuž Ana, Bovec; Stres Franciška, Kobarid; Gerželj Ljudmila, Slap; Gerželj Albina, Cerčno. V II. pl. razred: Mesar Ljudmila, Reka—Straža; Pavšič Karolina, Podmelec; Jakli Eliza, Kobarid; Gerželj Ana, Sv. Lucija; Eržen Justina, Tolmin; Vidmar Gabriela, Zaga. Dohodke III. pl. razreda dobi naslednje učiteljstvo: Gabršček Ferdo, Tolmin; Peternelj Franc, Šebrelje; Fajgelj Rafael, Sedlo; Boltar Matilda Kal; Pavliček Berta, Tolmin; Perin Marija, Smast; Skrt Josipina, Volče. V smislu člena V. nove šolske postave se pusti dosedanje plačo naslednjemu učiteljstvu: Firm Stefan, Logje; Kalan Josip, Drežnica; Bratina Bogomil, Gorje; Tavš Josip, Dol—Trebuša; Hauptmann Franc, Tolmin; Brezavšček Kati, Št. Viška gora; Repič M., Ponikve. Zavrtanik Ljudmila, Bukovo; Gomilšček Rafaela, Podbrdo; Silič Justina, Bovec; Mrhar Josipina, Bovec; Hmeljak Pavlina, Drežnica in Komavli Štefanija, Trnovo. Jug Amaliji, Boltar Bojani in Ivanu Hrastu se dovoli dopust do konca leta vsled zdravniških izpričeval. Stres Anton ml. dobi III. in Ljudmila Gerželj II. petletnico. Zviša se odškodnina na potovalnih šolah: Čadra—Zadlas, Vrsno—Krn, Logje—Robe-